Provincie Utrecht wil na DNA test probleem wolf laten afschieten

DNA-analyse bevestigt betrokkenheid wolf bij incident Den Treek – Henschoten

De resultaten van het DNA-onderzoek naar het recente incident op landgoed Den Treek – Henschoten zijn bekend. Uit de analyse blijkt dat er daadwerkelijk een wolf betrokken was bij het incident en dat het gaat om wolf GW3237m, die al eerder probleemgedrag heeft vertoond. Op basis van deze uitkomst zet de provincie Utrecht, op advies van onafhankelijke wolvendeskundigen, de eerder aangekondigde maatregelen voort. Dit betreft onder andere de voorbereiding van een afschotvergunning. In de tussentijd gelden aanvullende adviezen in de bosgebieden van de Utrechtse Heuvelrug en wordt opgeroepen om alert te blijven

Wolf GW3237m heeft al eerder probleemgedrag vertoond door meerdere keren te dichtbij mensen te komen. In 2024 vroeg de provincie Utrecht daarom toestemming om de wolf af te schrikken, wat destijds bij de rechter strandde. Nu is aangetoond dat deze wolf een vrouw heeft gebeten en een direct gevaar vormt voor mensen, wordt er gewerkt aan een vergunning om de wolf te doden. Dit gebeurt op advies van wolvendeskundigen en volgens de afspraken van het Interprovinciaal Wolvenplan. Daarin wordt aangegeven dat een wolf die zonder provocatie agressief reageert op mensen uit de populatie moet worden verwijderd.

De Faunabeheereenheid Utrecht vraagt de vergunning aan bij de provincie.

Aanvullende adviezen

Hoewel de provincie de procedure zo snel mogelijk probeert te doorlopen, kan het traject enige tijd duren. Daarom wordt gevraagd om alert te blijven en rekening te houden met de volgende aanvullende adviezen om de kans op nieuwe incidenten te minimaliseren;

- Ga bij voorkeur in groepsverband de bossen van de Utrechtse Heuvelrug in.
- Wees extra alert bij activiteiten zoals hardlopen, paardrijden of mountainbiken, omdat deze het jachtinstinct van de wolf kunnen aanwakkeren.
- Neem als organisator van evenementen passende maatregelen om confrontaties tussen wolven en bezoekers/deelnemers te voorkomen.

Deze adviezen gelden bovenop de al bestaande adviezen:

- Blijf in het bos altijd op de paden.
- Vermijd de bossen tussen zonsondergang en zonsopgang.
- Houd uw hond kort aangelijnd en wees u bewust van de aanlijnplicht.
- Laat kinderen tot 10 jaar niet alleen het bos ingaan en zorg ervoor dat zij bij voorkeur in het zicht van een volwassene zijn.
- Voorkom onverwachte situaties waarvan wolven kunnen schrikken, zoals verstoppertje.
- Wees op de hoogte van wat te doen als u een wolf tegenkomt.

Horecagelegenheden, campings en andere recreatieondernemingen kunnen bezocht blijven worden, mits men zich houdt aan bovenstaande adviezen.

Als u een wolf tegenkomt

Blijven de adviezen zoals deze waren:

- Loop langzaam achteruit en houd minimaal 100 meter afstand.
- Komt een wolf toch te dichtbij, spreek luid en maak uzelf groot om te laten weten dat u er bent.
- Houd uw hond kort aangelijnd.
- Maak een melding bij het wolvenmeldpunt van BIJ12 via bij12.nl/wolf. Uw melding draagt bij aan het inzicht over de plekken waar wolven verblijven en geeft informatie over hoe wolven zich gedragen.

Samen met inwoners en bezoekers

Wolven zijn wilde dieren en vertonen van nature onvoorspelbaar gedrag. De provincie Utrecht, gemeenten en terreinbeheerders nemen de situatie serieus en blijven de ontwikkelingen nauwgezet volgen. Tegelijkertijd wordt een beroep gedaan op inwoners en bezoekers om gezamenlijk de kans op nieuwe incidenten zo klein mogelijk te maken. Daarmee kunnen meer ingrijpende maatregelen, zoals tijdelijke afsluitingen van natuurgebieden, zoveel mogelijk worden voorkomen.

Wolf in Nationaal Park De Hoge Veluwe mag worden gedood

De rechter oordeelt dat de bezwaren van de dierenorganisaties tegen de door de provincie Gelderland afgegeven vergunning om één specifieke wolf te doden geen redelijke kans van slagen hebben. Volgens de voorzieningenrechter heeft de provincie voldoende aannemelijk gemaakt welke wolf op Nationaal Park De Hoge Veluwe voor problemen zorgt en dat het noodzakelijk is om deze wolf af te schieten vanwege de openbare veiligheid. Volgens de rechter zijn er ook geen minder verstrekkende

alternatieven om toekomstige veiligheidsincidenten met deze wolf te voorkomen.

De zaak gaat over een door de provincie verleende omgevingsvergunning voor het doden van één specifieke wolf die zich op het Nationaal Park de Hoge Veluwe begeeft. De provincie verleende deze vergunning naar aanleiding van een bijtincident met een hardloopster op 13 april. Onderzoek wees volgens de provincie uit dat deze wolf bij meerdere incidenten betrokken zou zijn geweest.

Drie organisaties die opkomen voor de belangen van dieren hebben bij de provincie bezwaar gemaakt tegen de verleende vergunning. In deze zaak wilden de dierenorganisaties via een tijdelijke maatregel voorkomen dat de wolf wordt gedood voordat de provincie op hun bezwaar heeft beslist. De rechter oordeelt dat de bezwaren van organisaties in de bezwaarprocedure bij de provincie geen redelijke kans van slagen hebben.

Volgens de rechter heeft de provincie voldoende aannemelijk gemaakt dat de betreffende wolf op basis van uiterlijke kenmerken te onderscheiden is van de andere roedelgenoten en dat er een noodzaak bestaat om tot afschot van specifiek deze wolf over te gaan vanwege de openbare veiligheid. Ook oordeelt de rechter dat er geen goede alternatieven zijn om toekomstige incidenten met deze wolf te voorkomen.

Wel merkt de rechter op dat het probleemgedrag van wolven vaak voortkomt uit menselijk handelen. Met meer preventieve maatregelen is probleemgedrag mogelijk te voorkomen. Maar dat helpt nu niet meer voor deze wolf omdat het probleemgedrag er eenmaal is. Voor de toekomst roepen de dierenorganisaties de provincie en de beheerder van Nationaal Park De Hoge Veluwe terecht op om meer maatregelen te nemen en strenger op te treden tegen het voeren en lokken van wolven.

De dierenorganisaties hebben ook terecht aangevoerd dat de

staat van instandhouding van de wolf in Nederland niet gunstig is. De provincie moet beter gaan motiveren in de nog te nemen beslissing op bezwaar waarom deze wolf toch afgeschoten kan worden. De rechter verwacht dat dit lukt. Het gaat namelijk om één specifieke wolf. Het is op basis van een rapport voldoende aannemelijk dat het afschieten van deze ene wolf geen negatieve gevolgen heeft voor de toekomst van de wolvenpopulatie. De rechter wijst daarom de verzoeken van de dierenorganisaties tot het verbieden van het doden van de wolf af.

Meer informatie is te vinden in de uitspraak van de rechtbank Gelderland.

Incident op Landgoed Den Treek-Henschoten mogelijk veroorzaakt door een wolf

Leusden – Bij Landgoed Den Treek-Henschoten, vlakbij Leusden, heeft een vrouw mogelijk een beet opgelopen van een wolf. Rentmeester Wilbert Nijlant verklaarde dat de vrouw vanmiddag op een bospad liep toen het dier plotseling uit de bosjes verscheen en haar volgens de eerste berichten in haar been beet. Een toezichthouder van het landgoed bracht de vrouw, die verwondingen had en bloedde, naar de huisarts.

Huiarts Nijlant was geschokt door het incident: “Ik had vanochtend nog mijn zorgen gedeeld met de provincie Utrecht over soortgelijke voorvallen die gisteren en vandaag plaatsvonden.”

Opvallend wolfgedrag

De rentmeester verwees naar meldingen van andere recreanten op Den Treek die vreemd gedrag van een wolf hadden waargenomen. Zo zou een wolf gisteren opdringerig zijn geweest bij een wandelaar met een hond. Ook vanmorgen meldde een andere hondeneigenaar soortgelijke ervaringen. Een vader met twee kinderen zou de wolf zelfs hebben gezien en om hulp hebben gevraagd. Een toezichthouder begeleidde het gezin van het landgoed.

Reactie van de provincie en gemeente

De provincie Utrecht, in samenwerking met de gemeente Leusden, heeft bevestigd dat zij het incident onderzoekt, waarbij mogelijk een wolf betrokken is. DNA-monsters zijn afgenomen om te verifiëren of het inderdaad om een wolf ging. De provincie meldde dat het incident plaatsvond rond 13.00 uur en betuigde haar medeleven met de betrokkenen. “Als het inderdaad om een bijtincident door een wolf gaat, begrijpen we de angst van de betrokkenen en wensen we hen veel sterkte”, aldus de verklaring. “We blijven benadrukken dat wolven wilde dieren zijn, en hun gedrag is moeilijk te voorspellen.”

Provincie Utrecht treft voorbereidingen voor afschotvergunning

Na het incident op 19 mei heeft de provincie Utrecht maatregelen genomen om snel te reageren. DNA-monsters zijn afgenomen van de verwondingen van de vrouw en haar kleding om te bepalen of een wolf de oorzaak was van de verwondingen. De resultaten worden begin volgende week verwacht. Daarnaast heeft de provincie de Zoogdiervereniging gevraagd om onderzoek te doen naar het incident. Getuigenverklaringen en bevindingen van de RUD worden in dit onderzoek meegenomen.

Als uit het DNA-onderzoek blijkt dat de verwondingen inderdaad door een wolf zijn veroorzaakt, en de wolf geïdentificeerd kan worden, zal de provincie voorbereidingen treffen voor een afschotvergunning.

Geldende maatregelen blijven van kracht

De Zoogdiervereniging zal haar bevindingen snel delen. Tot die tijd blijven de geldende maatregelen in de bosgebieden van de Utrechtse Heuvelrug van kracht. Landgoed Den Treek-Henschoten heeft opgeroepen voorlopig uit het gebied weg te blijven. Op de website van de provincie Utrecht kunnen mensen meer lezen over wat te doen als zij in contact komen met een wolf.

Ecoloog Erwin van Maanen, die de wolven op Landgoed Den Treek bestudeert, kan voorlopig weinig zeggen over het incident. Hij onderzoekt de zaak verder, maar wil niet speculeren over wat er precies is gebeurd.

Wolvenroedel in de regio

Sinds vorig jaar is er een wolvenroedel actief op de Utrechtse Heuvelrug, waarvan de vaderwolf al langer bekend is. Deze wolf vertoont bijzondere belangstelling voor honden en komt hierdoor geregeld dicht bij mensen. Sinds half maart geldt er een aanlijnplicht voor honden in de bossen rondom het wolvenleefgebied, omdat de aanwezigheid van honden mogelijk de kans op confrontaties met wolven vergroot. De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) meldde twee weken geleden dat de regels goed worden nageleefd.

Wijziging verzekeringspremie jachtverzekering Frankrijk

Algemeen:

De nieuwe verzekeringsbewijzen voor België en Frankrijk komen eraan en u hoeft niets te doen. Meijers Assurantiën regelt dat u het bewijs automatisch ontvangt.

Wat gaan ze doen:

Alle leden met een bestaand verzekeringsbewijs voor België en/of Frankrijk krijgen voor 2 juni een aankondiging hoe zij het verzekeringsbewijs van Hienfeld zullen ontvangen.

De verzekeringsbewijzen en de nota's worden voor 1-7-2025 aan de leden verstuurd.

De leden hoeven niets te doen het verzekeringsbewijs en nota worden dus automatisch verstuurd

Voor Frankrijk:

Digitaal postverzending
Premie bedraagt per 01-07-2025 **€ 41,85** (i.p.v. € 39,80), nota wordt per mail verstuurd, verzekeringsbewijs volgt apart per post
Per post
Premie bedraagt **€ 41,85** (i.p.v. € 39,80), zowel nota als verzekeringsbewijs worden per post verstuurd, Let op! Nota en verzekeringsbewijs volgen afzonderlijk van elkaar!

Voor de jagers die hun premie voor 1-7-2025 – 1-7-2026 voor Frankrijk al hebben voldaan, zullen we dit verschil niet in rekening brengen.

Wilt u niet verlengen stuur dan, het liefst **voor 09-06-2025**, een mail naar NOJG@hienfeld.nl met de opzegging.

Heeft u nog geen verzekeringsbewijs voor België of Frankrijk en u gaat na 01-07 jagen. Dan kun u een bewijs opvragen via bijgaande link Welkom bij Verzekerd via Meijers of (https://jagers.verzekerdviameijers.nl/) en klik op aanvragen. Dan krijgt u de optie om een buitenlandbewijs aan te vragen. Houdt u wel rekening met een lange verwerkingstijd, omdat wij afhankelijk zijn van het België en Frankrijk. Een wachttijd van 3 weken is heel gewoon. Spoed werkt niet in België en Frankrijk. Vraag dus op tijd aan!!

Heeft u nog vragen stuur stel deze gerust via jagers@meijers.nl

---

Provincie Overijssel bepleit herinvoering vergunning voor afschot winterganzen in beschermde natuurgebieden

De provincie Overijssel verzoekt de Raad van State om een eerder vernietigde natuurvergunning voor het afschot van winterganzen in negen Natura 2000-gebieden alsnog geldig te verklaren. De provincie stelt dat het afschot geen significante schade toebrengt aan de ecologische waarden van de betrokken natuurgebieden.

De desbetreffende vergunning, verstrekt aan de Faunabeheereenheid Overijssel, stond het afschieten van verschillende ganzensoorten toe binnen en rondom gebieden zoals de Sallandse Heuvelrug, Zwarte Water, Weerribben, De Wieden en de uiterwaarden van Zwarte Water en Vecht. Deze soorten veroorzaken volgens de provincie substantiële schade aan landbouwgronden.

De rechtbank in Zwolle vernietigde de vergunning eerder na bezwaren van onder meer Faunabescherming en Vogelbescherming Nederland. Zij betoogden dat het afschot van ganzen andere beschermde vogelsoorten zou kunnen verstoren en verjagen. Bovendien concludeerde de rechtbank dat het ecologisch onderzoek waarop de vergunning was gebaseerd, onvoldoende waarborgen bood om negatieve effecten op de natuur uit te sluiten.

De provincie blijft echter van mening dat het onderzoek voldoet aan de wettelijke vereisten en dat er geen sprake is van een wezenlijk risico voor de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden. Ter onderbouwing verwijst zij naar een eerdere uitspraak van de Raad van State inzake een vergelijkbare situatie in Friesland, waarin afschot wel werd toegestaan.

De Raad van State stelde tijdens de zitting echter kritische vragen over deze vergelijking en wees erop dat de provinciale vertegenwoordiging nagelaten heeft concreet te onderbouwen waarom het oordeel van de Zwolse rechtbank onjuist zou zijn. Een dergelijke onderbouwing is essentieel binnen een hoger beroep.

De uitspraak van de Raad van State wordt over zes weken verwacht.

“Rechtszaak RvS over afschieten wild zwijn Utrecht

Kern van de zaak
De Raad van State buigt zich over de vraag of de provincie Utrecht een wild zwijn mag laten afschieten. Dierenrechtenorganisaties Animal Rights en Fauna4Life zijn het daar niet mee eens en vinden dat de provincie onvoldoende onderbouwt waarom afschot nodig is.

Achtergrond
• Het gaat om een wild zwijn dat al weken rondloopt in Driebergen en Werkhoven, ook in woonwijken.
• Er zijn meldingen van agressief gedrag, zoals het

achtervolgen van een scooter en het opjagen van wandelaars.
• Volgens boer Aleid Blitterswijk is het zwijn “gevaarlijker dan een wolf”.

Standpunt provincie Utrecht om het wild zwijn af te schieten:

- Schade aan gewassen te voorkomen,
- Verkeersveiligheid te waarborgen,
- Ziekteverspreiding zoals Afrikaanse varkenspest te vermijden.
- Verwijst naar het landelijke nulstandbeleid, waarbij wilde zwijnen buiten enkele aangewezen natuurgebieden niet zijn toegestaan.
- Provincie beschikt echter over geen schadehistorie, omdat er officieel geen zwijnen in Utrecht zijn.

Bezwaarpunten dierenrechtenorganisaties

- Stellen dat afschot alleen mag als er geen andere oplossingen zijn.
- Voorgestelde alternatieven:
  o Plaatsen van een hek,
  o Verplaatsen van het dier naar geschikt leefgebied zoals de Utrechtse Heuvelrug.
- Wijzen op juridische bescherming van het dier.

Juridische context

- In 2022 oordeelde de rechtbank dat de provincie beter moest onderbouwen waarom afschot nodig is.
- De provincie is nu in hoger beroep.

Verwachte uitspraak
Binnen 6 tot 8 weken.

Opmerkelijke opmerkingen

- Advocaat Van Duijn (Dierenorganisatie) stelt dat zwijnen een geliefd prooidier zijn van wolven, en afschot dus onlogisch is als we wolven uit de buurt van schapen willen houden.
- Boer Blitterswijk vindt vangen en herplaatsen diervriendelijker dan doden.

Voorlopige resultaten eerste seizoen vossenlintwormonderzoek RIVM in Limburg

Inmiddels is de eerste helft van het RIVM-onderzoek naar vossenlintworm achter de rug. Via deze mail wil ik de voorlopige resultaten van dit eerste seizoen met u delen.

Eerst een aantal statistieken:
We hebben in totaal 128 vossen ontvangen – dat is meer dan ons minimum doel voor dit eerste seizoen, dus hier zijn we ontzettend tevreden mee! Hartelijk bedankt aan alle jagers die een bijdrage hebben geleverd.
Hiervan zijn 82 vossen afkomstig uit Zuid-Limburg en 46 vossen uit Midden-Limburg.
De WBE waaruit wij de meeste vossen hebben ontvangen is De Hondskerk met 27(!) vossen. Speciale dank hiervoor! Hierna volgen op de voet de WBE's Land van Horne (15 vossen), Grensland Vaals e.o. en Roerstreek e.o. (beide 13 vossen).
We hebben vossen ontvangen uit alle WBE's in Zuid- en Midden-Limburg, met uitzondering van WBE's Hunsel, De Waterbloem, Swentibold en Brunssummerheide en Schinveldsebossen. Met nog

een seizoen te gaan hopen we dat ook uit deze regio's vossen zullen binnenkomen, zodat ook deze gebieden inzicht krijgen in het aantal besmettingen met vossenlintworm.

En dan de resultaten:
Van de 128 vossen waren er 21 vossen geïnfecteerd met vossenlintworm. Dat is 16% van het totaal aantal vossen.
Deze vossen waren allemaal afkomstig uit Zuid-Limburg. In Zuid-Limburg ligt de besmettingsgraad daarmee op 26%. Oftewel, op basis van deze resultaten lijkt ongeveer een kwart van de vossen in Zuid-Limburg de vossenlintworm bij zich te dragen.
De vossen die geïnfecteerd waren met vossenlintworm zijn afkomstig uit de volgende vijf WBE's:

WBE	Aantal vossen met vossenlintworm	Totaal aantal onderzochte vossen
De Hondskerk	6	27
Voerendaal e.o.	4	11
Grensland Vaals e.o.	5	13
Heuvelland	3	6
Savelsbos	3	5

Let op: omdat het hier om kleine aantallen vossen gaat bestaat er een kans dat verschillen op toeval gebaseerd zijn. Hoe groter de aantallen, hoe betrouwbaarder het resultaat. Daarnaast gaat het hier uiteraard om een momentopname en kan de situatie met de tijd variëren.

Bovenstaande resultaten zijn op basis van een test waarmee DNA van de vossenlintworm wordt aangetoond in de darmen. Van alle vossen worden hiernaast ook nog de darmen bekeken onder de microscoop als extra controle en om het aantal wormen te tellen indien een vos positief is. De tot nu toe gevonden aantallen variëren sterk van minder dan 10 tot bijna 20.000 wormen. Dit werk gaat de komende maanden nog door en zou eventueel nog kunnen leiden tot enkele kleine wijzigingen in de resultaten.

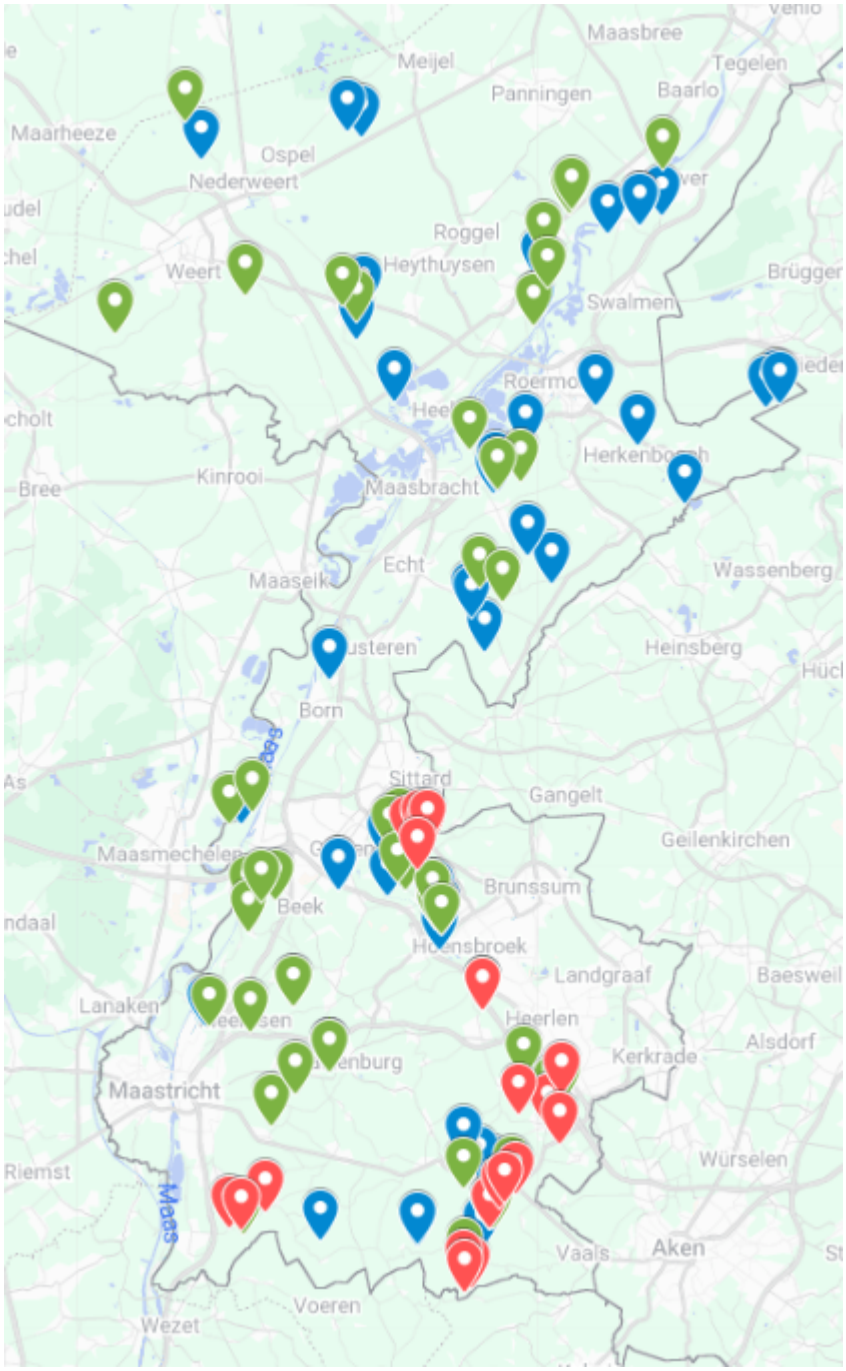

In het kaartje onderaan deze mail kunt u zien waarvandaan alle onderzochte vossen afkomstig zijn. De rode punten zijn de vossen die in beide tests (DNA-test en microscopie) positief zijn getest op vossenlintworm. De groene punten zijn de vossen die in beide tests negatief zijn bevonden en die dus géén infectie met vossenlintworm hadden op het moment van afschot. Deblauwe punten zijn vossen die in de DNA-test negatief zijn getest, maar waarvan de microscopie nog moet worden uitgevoerd. Aangezien dit nog niet de volledige resultaten zijn verzoeken we u deze kaart niet te delen.

Hoewel er van april t/m september geen vossen kunnen worden ingeleverd, blijft het aanmeldformulier gewoon geopend. Geïnteresseerde jagers uit Zuid- en Midden-Limburg, die nog niet deelnemen, kunnen zich via dit formulier aanmelden voor het onderzoek. Zij worden dan meegenomen in de communicatie en ontvangen bij de start van het volgende seizoen (1 oktober 2025 t/m 31 maart 2026) de juiste materialen en instructies om vossen aan te leveren. Alle aangemelde jagers (dus ook als u dit eerste seizoen al heeft meegedaan) ontvangen ruim voor de start van het volgende seizoen bericht.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet namens het onderzoeksteam,

Laura Derks
PhD kandidaat Vossenlintworm
……
Centrum Infectieziektenbestrijding (CIb) | Centrum Zoönosen en Omgevingsmicrobiologie | Afdeling Dier & Vector
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven
……
http://www.rivm.nl
……
RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

Pilot om procedure bij

omgevingsvergunningen voor jacht te versnellen

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging werkt samen met Korpscheftaken van de politie aan een pilot voor de digitalisering van de aanvraagprocedure voor de omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteiten, voorheen bekend als de jachtakte. Deze vernieuwing kan leiden tot tijdswinst voor de 28.000 houders van een vergunning.

De pilot richt zich in eerste instantie op het digitaal

Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging

in
di
en
en
va
n
de
ee
rs
te
aa
nv
ra
ag
,
ma
ar
za
l
la
te
r
oo
k
vo
or
de
ve
rl
en
gi
ng
sa
an
vr
aa
g

mo
ge
li
jk
wo
rd
en
.
Ti
jd
en
s
de
ee
rs
te
si
mu
la
ti
e
zi
jn
be
st
uu
rs
le
de
n
en
le
de
n
va
n
dr

ie
wi
ld
be
he
er
ee
nh
ed
en
in
Ge
ld
er
la
nd
ui
tg
en
od
ig
d
om
de
ni
eu
we
pr
oc
ed
ur
e
te
te
st
en
.

De
ui
tk
om
st
en
va
n
de
ze
si
mu
la
ti
e
le
ve
re
n
in
pu
t
vo
or
he
t
ve
rv
ol
gt
ra
je
ct
.
De
ko
me

nd
e
pe
ri
od
e
vi
nd
en
oo
k
in
an
de
re
pr
ov
in
ci
es
so
or
tg
el
ij
ke
si
mu
la
ti
es
pl
aa
ts
.

Doel van de pilot is om tot een werkbaar landelijk model te

komen dat breed inzetbaar is. Als deze aanpak voldoet, volgt een landelijke invoering. De verwachting is dat de digitalisering op termijn leidt tot een efficiëntere werkwijze, minder administratieve lasten en meer overzicht voor alle betrokkenen.

bron: Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, 15/05/2025

AquaZoo en provincie Fryslân in conflict over ontsnapte wasberen: ‘Ontbreken van deskundigheid’

De provincie Fryslân uit stevige kritiek op dierentuin AquaZoo in Leeuwarden na meerdere ontsnappingen van wasberen in 2024. Uit documenten, opgevraagd door Omrop Fryslân, blijkt dat de provincie niet alleen ontevreden is over de communicatie met AquaZoo en het Rijk, maar zich ook ernstige zorgen maakt over mogelijke ecologische schade.

Twee ontsnappingsincidenten

In maart 2024 ontsnapten elf wasberen uit hun verblijf in AquaZoo, amper een dag nadat ze daar waren ondergebracht. Hoewel een aantal dieren snel werd teruggevonden, wisten op 25 en 26 mei opnieuw twee wasberen te ontsnappen – ondanks aangescherpte maatregelen.

In oktober 2024 stuurde de provincie brieven naar zowel het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur als naar AquaZoo, waarin zij haar zorgen kenbaar maakte.

Kritiek op voorbereiding en aanpak

Volgens de provincie was AquaZoo slecht voorbereid op het opvangen van ontsnapte dieren. Er zou onvoldoende kennis zijn over het plaatsen van vangmiddelen en er waren niet altijd verdovingsgeweren en opgeleid personeel beschikbaar. Daarnaast zouden de quarantainevoorzieningen niet voldoen aan de vereisten, aldus de provincie.

De dierentuindirecteur, Jeroen Loomeijer, is verbaasd over deze kritiek. Hij benadrukt dat AquaZoo direct heeft gehandeld: “We hebben meteen iedereen geïnformeerd en op het terrein vangkooien geplaatst. Buiten het park mogen we echter geen wasberen vangen, alleen zoeken. Gelukkig heeft de provincie goed geholpen bij het terugvinden van veel dieren.”

Twijfels over veiligheid bij exotische dieren

De provincie betwijfelt of AquaZoo voldoende is voorbereid op mogelijke ontsnappingen van andere – mogelijk gevaarlijkere – exotische dieren. Ze verwijzen daarbij ook naar eerdere incidenten, zoals de ontsnapping van een Canadese bever jaren geleden.

Loomeijer weerspreekt die zorgen: “Onze voorzieningen voldoen aan alle wettelijke eisen en zijn goedgekeurd. We nemen veiligheid uiterst serieus.”

Toch erkent hij dat er bij de bouw van het wasberenverblijf een constructiefout is gemaakt, die bij eerdere inspecties niet aan het licht kwam: “Daarvoor neem ik mijn verantwoordelijkheid.”

Communicatieproblemen en vergunningen

De provincie zegt niet geïnformeerd te zijn over de tweede ontsnapping in mei. Zowel het ministerie als AquaZoo lieten dit destijds na. Pas in september werd dit door AquaZoo gemeld. Bovendien plaatste de dierentuin zonder overleg

vangkooien in onder andere de wijk Camminghaburen, wat in strijd zou zijn met de wet en bestaande vergunningen.

Loomeijer stelt dat er wel degelijk contact is gezocht: “We hebben geprobeerd te bellen, maar kregen niemand te pakken. In alle hectiek zijn we vergeten terug te bellen – dat hadden we moeten doen.” In een latere reactie bood hij namens AquaZoo zijn excuses aan.

De provincie voelt zich vaker buitenspel gezet. Zo werd zij ook niet geïnformeerd toen de vergunning voor het huisvesten van de wasberen werd afgegeven. Pogingen tot ambtelijk overleg met de NVWA en RVO werden afgewezen, wat volgens de provincie haaks staat op het beleid rond invasieve exoten, waarin samenwerking juist centraal staat.

Zorgen over ecologische impact

De wasbeer geldt als een ‘invasieve exoot’ – een soort die van nature niet in Nederland voorkomt en schade kan toebrengen aan het ecosysteem. De provincie benadrukt dat de dierentuin dicht bij kwetsbare natuurgebieden ligt, waaronder het Natura 2000-gebied De Grutte Wielen. “Wasberen eten onder andere eieren en kuikens van (water)vogels, en kunnen zo vogelpopulaties ernstig schaden.”

Hoewel drie ontsnapte wasberen nog rondlopen – allemaal onvruchtbaar – acht de provincie het risico op schade nog steeds reëel zolang ze niet gevangen zijn. AquaZoo meldt echter geen signalen van schade, wat nogal logisch is omdat zij geen inzicht hebben wat er in het buitengebied gebeurt.

Om de zorgen weg te nemen, heeft AquaZoo de provincie uitgenodigd om langs te komen. Vooralsnog is daar geen gehoor aan gegeven, al laat de provincie weten de uitnodiging te hebben ontvangen.

Bron: Wasberen in AquaZoo © Omrop Fryslân

Jachtsector levert Spanje jaarlijks meer dan 10 miljard euro op en houdt platteland leefbaar

Studie over de impact van de jacht in Spanje (2025)

De jachtsector is van grote economische waarde voor Spanje. Jaarlijks draagt deze sector meer dan 10 miljard euro bij aan het bruto binnenlands product (bbp) en zorgt zij voor bijna 200.000 banen, waarvan circa 45.000 directe arbeidsplaatsen. Dat blijkt uit een onderzoek van Deloitte, uitgevoerd in opdracht van Fundación Artemisan en in samenwerking met het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening.

Een groot deel van die directe werkgelegenheid bevindt zich in landelijke gebieden. Ook de meeste jagers wonen in dorpen met minder dan 5.000 inwoners. Voor velen van hen is de jacht een belangrijke reden om in deze dunbevolkte gebieden te blijven wonen en zo het platteland leefbaar te houden.

In 2024 telde Spanje bijna 900.000 jachtvergunningen. Naar schatting zijn er ongeveer 580.000 actieve jagers. Zij besteden gemiddeld meer dan 12.000 euro per jaar aan jachtuitrusting, reizen en accommodatie. De zogenoemde rehaleros – mensen die jachthonden verzorgen – geven jaarlijks gemiddeld 15.000 euro uit. Houders van jachtgebieden 73.304 euro. Voor landeigenaren en organisatoren van jachtpartijen kunnen de jaarlijkse uitgaven oplopen tot 140.000 euro.

Jaarlijks wordt ongeveer 1,2 miljard euro aan belastingen gegenereerd uit jachtgerelateerde activiteiten.

Spanje telt 43 miljoen hectare jachtgebied, wat neerkomt op 85% van het grondgebied. Jaarlijks investeren jagers en gerelateerde organisaties 320 miljoen euro in natuurbeheer, waarvan:

€289 miljoen in beheermaatregelen (voer, water, aanplanting)

€31 miljoen in soortbeschermingsprogramma's

Na de overheid is de jachtsector de grootste investeerder in milieubeheer. Veel jagers nemen deel aan projecten voor het behoud van bedreigde of beschermde soorten.

Daarnaast helpt de jacht bij het verminderen van verkeersongevallen en landbouwschade door overpopulatie van wild. In 2023 waren er meer dan 35.000 verkeersincidenten met dieren, waarvan bijna 84% werd veroorzaakt door wild zoals zwijnen en herten. De schade aan landbouw werd vergoed met meer dan 11 miljoen euro.

De studie, gepresenteerd in Madrid, werd uitgevoerd door Deloitte in opdracht van Fundación Artemisan, in samenwerking met het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening (MAPA). Meer dan 6.500 enquêtes onder betrokkenen uit de sector vormden de basis.

Spanje beschikt over zo'n 43 miljoen hectare aan jachtterreinen – bijna het hele land is geschikt voor de jacht. Jaarlijks wordt er fors geïnvesteerd in natuurbeheer: ongeveer 290 miljoen euro gaat naar voorzieningen zoals drinkwater en voedsel voor dieren, en nog eens 30 miljoen euro wordt ingezet voor de bescherming van specifieke diersoorten.

De jacht helpt daarnaast om de schade door wilde dieren te beperken. In 2024 werden meer dan 35.000 verkeersongelukken veroorzaakt door onder meer wilde zwijnen en reeën. Ook landbouwschade door overpopulatie van wild leidde tot meer dan 11 miljoen euro aan schadevergoedingen.

Volgens het rapport is de jachtsector, na de overheid, de grootste investeerder in milieubeheer en natuurbehoud in Spanje. Veel jagers zijn bovendien actief betrokken bij projecten voor de bescherming van bedreigde soorten.